

OHA-forumin, FUCION ja Pandemiaryhmän ja AMK opintoasiainjohtajien verkoston toimeksiannosta tehdyn poikkeusajan analyysin keskeiset tulokset

OPTIETOR 2.9.2020

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy / Jukka Kohtanen

Analyysin aineistot ja menetelmät

- Aineiston kokoamisesta ja analyysistä vastasi CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy.
- Tärkeimmät aineistot
 - Yliopistojen Pandemiaryhmän ja FUCION edustajien ryhmähaastattelut yhteensä 5 kappaletta, 11.–25.6.
 - Kysely yliopistoille opiskelijavalintojen tekemisestä poikkeustilanteessa.
 - Kyselyyn vastasi 93 vastaajaa 12 yliopistosta Raportit yliopistojen pidetyistä valintakokeista
 - Aineisto täydentyy myöhemmin ammattikorkeakouluille elokuun aikana toteutettavalla vastaavalla kyselyllä
- Lisäksi analyysissä hyödynnettiin korkeakoulujen ja kansallisten korkeakoulukentän toimijoiden tekemiä kyselyitä sekä kansainvälisten konferenssien materiaaleja.
- Analyysin pääpaino on poikkeusajan opiskelijavalinnan läpiviennissä ja kokemuksista nousevissa kehittämistarpeissa, mutta loppuraportti sisältää myös huomioita opetuksen järjestämiseen liittyen.
- Kaikkia analyysia varten käytettyjä aineistoja tarkasteltiin ensin kokonaisuutena. Eri aineistoja yhdistävien ja niissä usein toistuvien aihepiirien perusteella laadittiin teemoittelu, jota käytettiin vastausten luokittelussa.

Keskeiset tulokset

Resurssit

- Valintakokeiden suunnittelu ja toteuttaminen poikkeustilanteessa vaati merkittävästi normaalia enemmän henkilöresursseja ja aiheutti työmäärän huomattavan kasautumisen, joka jatkui kuukausien ajan
- Vaadittiin laaja-alaista osaamista ja osaamisen ripeää yhteen tuomista niin kansallisesti kuin korkeakoulujen sisällä, missä onnistuttiin olosuhteisiin nähden hyvin

Osaamisen tunnistaminen ja arviointi etänä

- Kaikkia digitaalisiin valintakokeisiin liittyviä vaatimuksia ei pystytty poikkeustilanteessa täysin täyttämään - esimerkiksi haasteet etäkokeiden valvonnassa koettiin ongelmallisina.
- Poikkeustilanteen kokemukset digitaalisista valintakokeista kuitenkin rohkaisevia

Verkostot ja yhteistyö

- Sektori- ja toimintorajat ylittävä yhteistyö ja asiantuntemuksen jakaminen oli kriittisen tärkeää
- Tähän tarpeeseen synnyttiin hyviä, kokonaan uusia yhteistyön muotoja, joista toivottiin myös pitempiaikaisia rakenteita
- Puutteita oli eri ryhmien ja verkostojen välisessä viestinnässä, vastuunjaossa ja koordinoinnissa

Päätöksenteko ja toimintamallit

- Korkeakoulut kykenivät tilanteen pakottamana ketteryyteen ja nopeaan päätöksentekoon
- Korkeakoulukohtaisen, alakohtaisen ja kansallisen päätöksenteon ja toimeenpanon yhteensovittaminen haasteellista
- Kevään mittaan muuttuneisiin linjauksiin oli niukasti aikaa reagoida. Linjausten tueksi ei aina ehditty tehdä riittävää selvitystyötä ja kuulla asiantuntijoita

Yhdenvertaisuus ja oikeusturva

- Valintaperusteiden nopeat muutokset kesken opiskelijavalintojen olivat ongelmallisia ja hakijan kannalta epäoikeudenmukaisia
- Hakijoiden yhdenvertaisuuden ja oikeusturvan toteutuminen on varmistettava kaikissa tilanteissa

Jatkoaskeleet valintojen kehittämiseen

- Enemmistö kyselyn vastaajista toivoi valintakokeiden digitalisoimista tulevaisuudessa
- Valintakokeiden digitalisointi vaatii pitkälistä kehitystyötä ja kokeiden yhtenäistämistä, johon tulisi ryhtyä kokeiden sisältö, ei tekniset ratkaisut edellä

Nykyiset yliopistojen valintakäytännöt, valintaperusteet ja valintakokeet olivat heikosti siirrettävissä poikkeustilanteeseen

- Valintaprosesseja suoraviivaistettava ja erilaisten valintakokeiden määrä minimoitava
- Tarvitaan entistä laajempaa korkeakoulusektoreiden, alojen ja hakukohteiden välistä yhteistyötä sekä koordinointia
- Monivuotiset valintaperusteet käyttöön

Tavoitetilana digitaaliset valintakokeet mutta nykyiset ratkaisut eivät riitä

- Käyttöön vain yksi tai muutamia järjestelmiä
- Ei mahdollista ilman valintaprosessin ja valintakokeiden kehittämistä
- Ratkaistava digivalinnoissa valvontaan, hakijoiden yhdenvertaisuuteen ja oikeusturvaan liittyvät erityiskysymykset

Entistä laajempi yhteistyö tärkeää korkeakoulukentällä opiskelijavalinnan kehittämisessä

- Yhteistyö vaatii koordinointia
- Eri ryhmien ja toimijoiden työnjakoa, vastuita ja päätöksentekoa pitää selkeyttää
- Vaatii selkeästi sovittuja viestintävästuita ja -kanavia sekä oikea-aikaista ja riittävän laajaa viestintää

Korkeakoulujen opetustoiminnasta ja opiskelijavalinnasta muuttuneessa toimintaympäristössä sekä poikkeusajasta kertyneistä kokemuksista tarvitaan lisää tietoa

- Selvitys- ja tutkimustyötä tehtävä jatkokehityksen tueksi
 - Arvio yhteisen valintajärjestelmän käyttöön siirtymisen edellytyksistä
 - Analyysi valintamenettelyjen suhteesta mm. opintomenestykseen ja valmistumiseen
- Eri toimijoiden kokoamien aineistojen analyysia jatkettava

Yliopistojen valintakokeet poikkeustilanteessa keväällä 2020

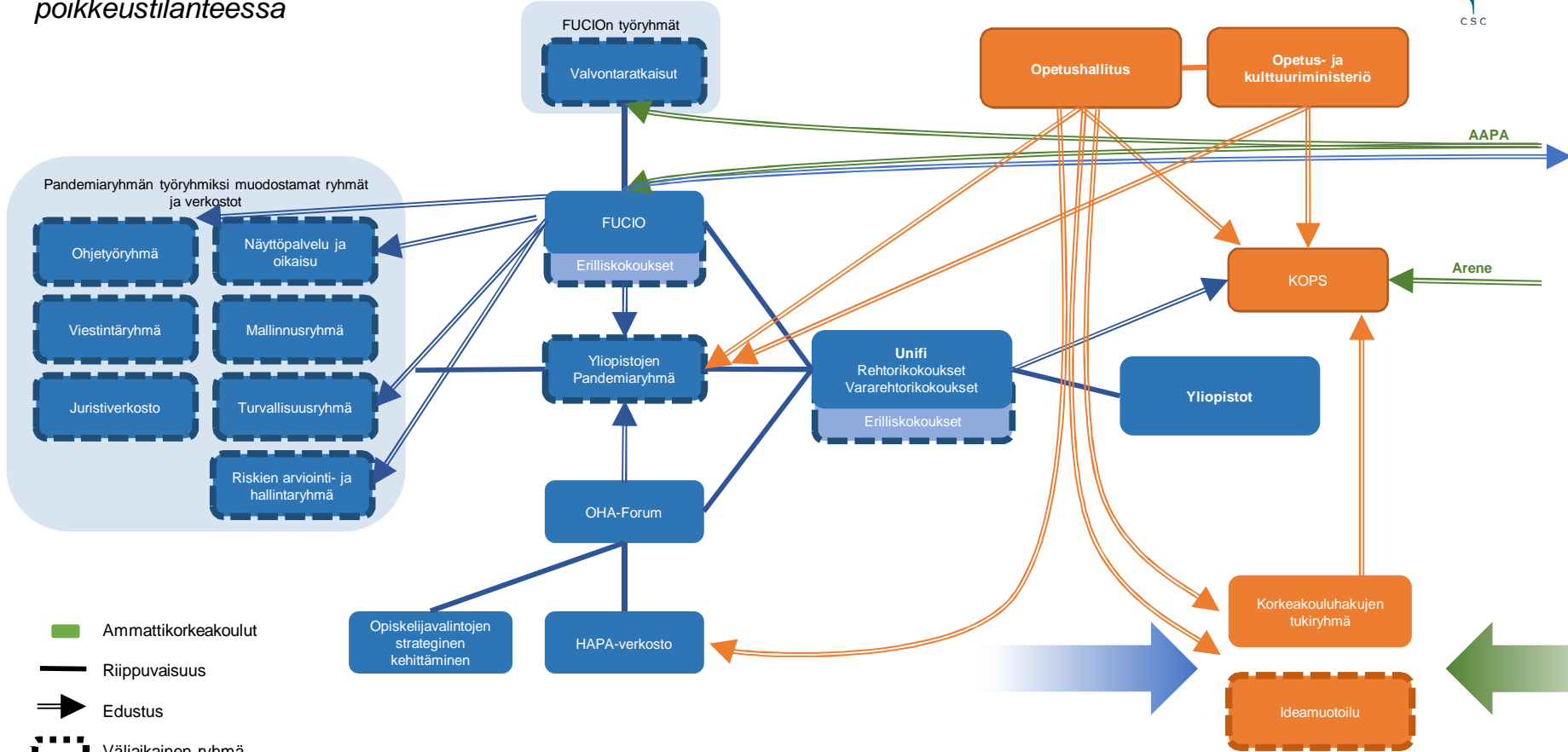

- Yhteensä järjestettiin yli 300 valintakoetta, joista noin 170 ensimmäisen vaiheen kokeita ja noin 130 toisen vaiheen kokeita. Näiden lisäksi suuri määrä erilaisia taiteen alan valintakokeita.
 - Valintakokeiden tarkka määrä ei ole tiedossa.
- Ensimmäisen vaiheen kokeita järjestettiin 24 eri päivänä ajalla 5.5.–12.6. Valintaryhmien määrä per päivä vaihteli välillä 1–20. Toisen vaiheen kokeita järjestettiin 30 eri päivänä ajalla 15.5.–30.6. Valintaryhmien määrä per päivä vaihteli välillä 1–17.
- Ensimmäisessä vaiheessa yksittäisiin valintakokeisiin osallistui 2–10 800 hakijaa.
- Kokeissa useimmin käytetyt tekniset ratkaisut olivat Zoom, Opintopolku, Moodle, AMK-järjestelmä ja RecRight (sekä niiden yhdistelmät). Nämä kattoivat lähes 90 % valintakokeista. FUCION suosittelemat tekniset ratkaisut toimivat valintakokeiden osalta pääosin hyvin ja annettuja suosituksia noudatettiin laajasti.
 - Valintakokeiden järjestäjien oman arvion mukaan suurin osa kokeista onnistui olosuhteisiin nähden hyvin (70%) tai erittäin hyvin (20%).
 - Yliopistoissa piti kuitenkin varautua merkittävään panostukseen kokeen aikaiseen tukipalveluun hakijoille ja tukipalvelut koettiin tarpeellisiksi.

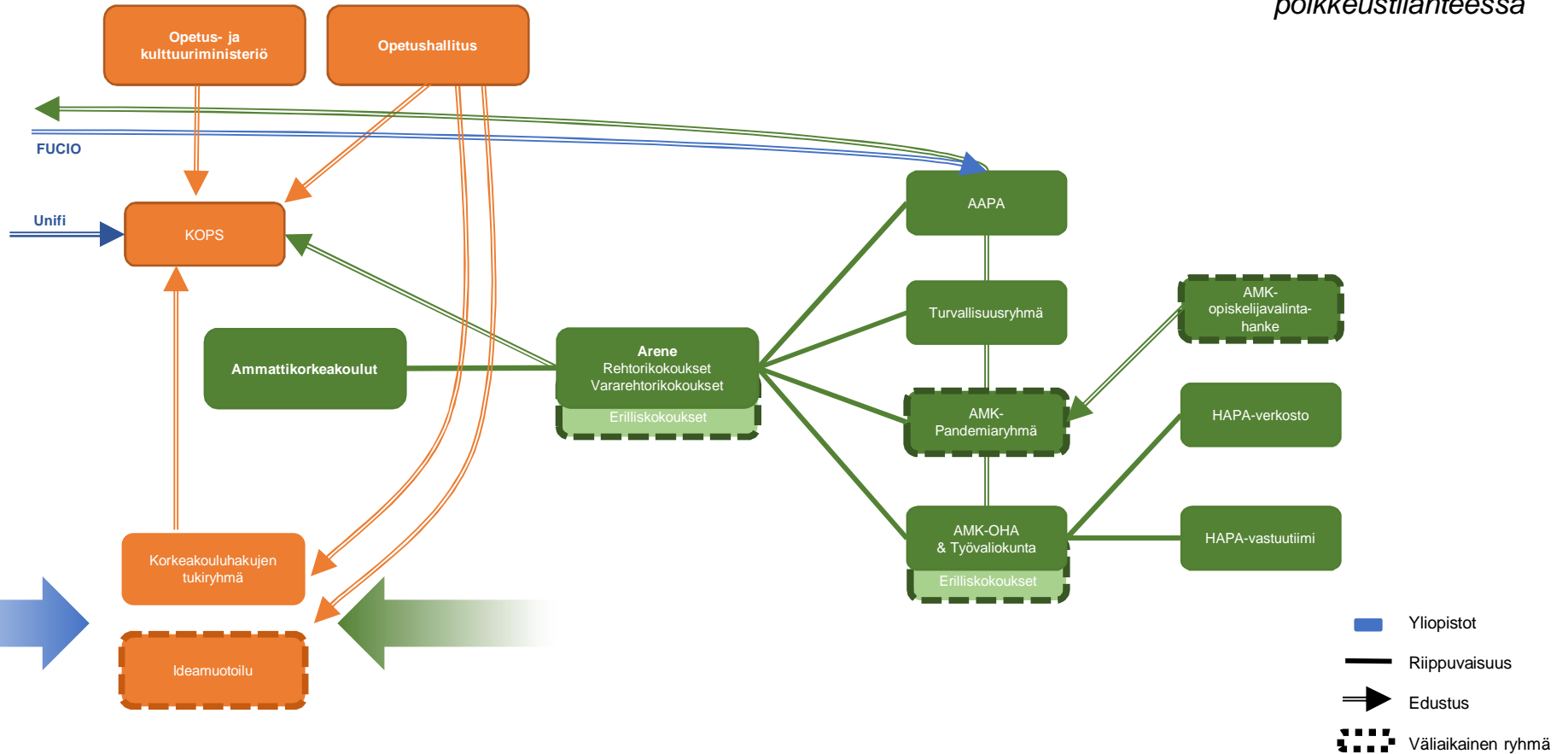
Korkeakoulujen organisoituminen poikkeuskeväänä

- Valintojen toteuttamisen koordinoitua varten ammattikorkeakoulut ja yliopistot perustivat kevään aikana väliaikaiset sektorikohtaiset ryhmät, "Pandemiaryhmät".
 - Pandemiaryhmät tuottivat rehtori- ja vararehtorikokouksille suosituksia ja tausta-aineistoa päätöksenteon tueksi.
 - Yliopistojen Pandemiaryhmä koordinoi lisäksi seitsemää eri tarpeisiin perustettua alaryhmää, jotka toteuttivat pandemiaryhmän toimeksiantoja tai toimivat muuten asiantuntijaverkostoina
 - Ammattikorkeakoulujen Pandemiaryhmä tuotti suosituksia ja toimi yhteistyössä olemassa olevien ryhmien kanssa, sekä amk-opiskelijavalintahankkeen kanssa.
- Moni pysyvä ryhmä tiivistä kokoussykliä ja sopeutti tehtäviään.
 - Esimerkiksi tietohallintojohtajien FUCIO-verkosto tuotti suositukset opiskelijavalinnoissa käytettävistä sähköisistä työkaluista. Suosituksia hyödynnettiin laajasti yliopistoissa.
- Laajana yhteistyönä tuotettiin opiskelijavalintojen työkirja, joka tiivistää ja koostaa tärkeimmät linjaukset yhteen dokumenttiin. Työskentely tapahtui Ideamuotoilu-mallin mukaisesti.
- Tarkempi listaus valintojen tukena toimineista ryhmistä ja niiden organisoitumisesta: <https://wiki.eduuni.fi/x/SBN-CQ>

Kevät-kesä 2020, **yliopistot** ja **yhteiset ryhmät**
poikkeustilanteessa

Kevät-kesä 2020, ammattikorkeakoulut ja yhteiset ryhmät poikkeustilanteessa

Opetuksen järjestäminen poikkeustilanteessa

- Korkeakouluissa opetuksen poikkeusjärjestelyt ovat kokonaisuutena toimineet hyvin.
- Opiskelijoiden kokemukset etäopetuksen onnistumisesta ovat olleet vaihtelevia niin opetushenkilökunnan tavoitettavuuden, opetuksen laadun kuin teknologian toimivuuden suhteen.
- Erot opiskelijoiden valmiudessa etäopetukseen ja itseohjautuvuuteen ovat suuria.
- Digitaalisten alustojen yhteentoimivuus ja skaalautuvuus ovat avaintekijöitä, jotta digitaaliseen opetukseen siirtyminen voi onnistua.
- Keskeiset kysymykset, jotka vaativat jatkotarkastelua:
 - Miten taataan tietosuojan toteutuminen ja GDPR:n noudattaminen digitaalisessa opetuksessa?
 - Miten taataan opiskelijoiden yhdenvertaisuus ja tietosuoja digitaalisessa opetuksessa?

facebook.com/CSCfi

twitter.com/CSCfi

youtube.com/CSCfi

linkedin.com/company/csc---it-center-for-science

github.com/CSCfi